Dobročinstvo roditeljima

DOBROČINSTVO PREMA RODITELJIMA

Njihovo je zadovoljstvo tvoj put ka Džennetu

Ako je duša naklonjena onome ko joj čini dobročinstvo i ako se srce vezuje za onoga ko svojom dobrotom prema nama tu prisnu vezu istinski zasluži, onda su roditelji naši najbolji, najdragocjeniji i najprisniji prijatelji u životu na ovom svijetu. Upravo tako! U ovom prolaznom dunjaluku, a poslije Uzvišenog Allaha, niko nam i nikad nije učinio veće dobročinstvo od naših roditelja! Na sigurnom mjestu, grijući nas toplinom ljubavi ispod svoga srca, gdje smo oblikovani u ljudsko biće, majka nas je dugih devet mjeseci nosila... Kada nas je rodila, postali smo najljepši poklon i najveća radost u porodici. Koliko su besanih noći, gorkih uzdaha, velikodušnih odricanja i raznolikih vidova iskušenja naši roditelji izdržali da bi nam osigurali mir, sreću i dobro!? Koliko su samo prolili suza iz sažaljenja prema nama, uložili truda i vojevali nadljudskih borbi protiv života, dok nismo postali ovo što smo danas!? Uostalom, zar se majčinska ljubav i očinska briga trebaju nekome objašnjavati?!

ISLAM NAREĐUJE DOBROČINSTVO PREMA RODITELJIMA

Povezujući Svoje pravo s pravom naših roditelja, Uzvišeni Allah rekao je u plemenitoj Knjizi, Kur'anu: **„Tvoj Gospodar zapovijeda da samo Njega obožavaš i da roditeljima dobročinstvo činiš. Kada neko od njih dvoje, ili njih oboje kod tebe starost doživi, ne reci im ni: 'Uh!' – i ne podvikni na njih, već im se obraćaj plemenitim riječima. Budi prema njima samilošću svojom ponizan, i reci: 'Gospodaru moj, smiluj im se kao što su oni mene odgajali od malehna!“** (Prijevod značenja, El-Isra, 23,24)

Hišam b. Urva značenje je Allahovih riječi: **„...Budi prema njima samilošću svojom ponizan...“** objašnjavao na sljedeći način: „Značenje je: nemoj im uskratiti ništa od onoga što oni vole.“ A Hasan el-Basri upitan je o dobročinstvu prema roditeljima, pa je rekao: „Dobročinstvo je da im pružiš sve što posjeduješ i da im se pokoravaš u svemu onome što nije grijeh.“

Oporučujući lijep odnos prema roditeljima, Uzvišeni je Allah rekao: **„Mi smo naredili čovjeku da bude poslušan roditeljima svojim. Majka ga nosi, a njeno zdravlje trpi, i odbija ga u toku dvije godine. Budi zahvalan Meni i roditeljima svojim, Meni će se svi vratiti.“** (Prijevod značenja, Lukman, 14)

PLODOVI DOBROČINSTVA PREMA RODITELJIMA

Nakon Uzvišenog Allaha, najveći dobročinitelj čovjeku jesu njegovi roditelji: **„Čovjeka smo zadužili da roditeljima svojim čini dobro; majka njegova s mukom ga nosi i u mukama ga rađa, nosi ga i doji trideset mjeseci. A kad dospije u muževno doba i kad dostigne četrdeset godina, on rekne: 'Gospodaru moj, dozvoli Mi da ti budem zahvalan na blagodati koju si darovao meni i roditeljima mojim, i pomozi mi da činim dobra djela kojima ćeš zadovoljan biti, i učini dobrim potomke moje; ja se, zaista, kajem i odan sam Tebi.'“** (Prijevod značenja, El-Ahkaf, 15) Ovim plemenitim ajetom Allah je obaveznim učinio dobročinstvo prema roditeljima, na njega je podstakao i za njegovo činjenje obećao veličanstvene nagrade, bezbrojne koristi, među kojima su i slijedeće:

Dobročinstvo prema roditeljima je, poslije propisanih farz-namaza, jedno od najboljih dobrih dijela. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, upitan je: „Koje je djelo Allahu najdraže?“ Odgovorio je: **„Pravovremeno obavljen namaz.“** „Koje djelo dolazi poslije toga?“, upitaše prisutni. On odgovori: **„Dobročinstvo prema roditeljima!“** „A koje djelo slijedi?“, ponovo ga upitaše, na šta odgovori: **„Borba na Allahovom putu!“** (Muttefekun alejh)

Dobročinstvo roditeljima vrednije je od hidžre i borbe na Allahovom putu. Abdullah b. Amr b. el-As, radijallahu anhuma, prenosi da je neki čovjek prišao Allahovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, i rekao mu: „Dajem ti prisegu da ću učiniti hidžru i boriti se želeći zaslužiti nagradu kod Allaha!“ Poslanik ga upita: **„Jesu li tvoji roditelji živi?“** Ovaj odgovori: „Da, živi su!“ **„Želiš li zaslužiti nagradu kod Allaha?“**, upita ga Poslanik. „Da“, odgovori čovjek. Poslanik mu reče: **„Vrati se kući i prema svojim roditeljima lijepo postupaj!“** (Muttefekun alejh)

Allahovo je zadovoljstvo u zadovoljstvu roditelja, a Njegova je sržba u srdžbi roditelja. Abdullah b. Amr b. el-As, radijallahu anhuma, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: **„Zadovoljstvo Gospodara jeste u zadovoljstvu roditelja, a srdžba Gospodara jeste u srdžbi roditelja!“** (Tirmizi – sahih)

Džennet je pod majčinim nogama. Muavija b. Džahim es-Selemi, radijallahu anhu, pripovijedao je: „Došao sam Allahovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, i obratio mu se: 'Allahov Poslaniče, želim s tobom poći u borbu radi Allahova lica i ahireta!' On mi reče: **'Teško tebi, je li tvoja majka živa?'** Rekoh: 'Jeste, Allahov Poslaniče.' Reče mi: **'Vrati se kući i čini joj dobročinstvo!'** Nakon toga prišao sam mu s druge strane i opet izjavio: 'Allahov Poslaniče, želim s tobom poći u borbu radi Allahova lica i ahireta!' Opet me upita: 'Teško tebi, je li tvoja majka živa?' Rekoh: 'Jeste, Allahov Poslaniče.' Reče mi: 'Vrati se kući i čini joj dobročinstvo!' Onda sam mu prišao sprijeda i ponovio isto: 'Allahov Poslaniče, želim s tobom poći u borbu radi Allahova lica i ahireta!' On mi reče: **'Teško tebi, je li tvoja majka živa?'** Rekoh: 'Jeste, Allahov Poslaniče.' Reče mi: **'Teško tebi, budi joj odan, i tako ćeš zaslužiti Džennet!“** (Ibn Madža – sahih)

Dobročinstvom roditeljima najlakše se zaslužuje Džennet. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, kaže da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: **„Neka ga je stid, neka ga je stid, i neka ga je stid!!!“** Neko upita: „Koga, Allahov Poslaniče?“ On odgovori: **„Onoga ko doživi starost svojih roditelja, jednog ili oboje, pa ne zasluži Džennet!“** (Muslim)

PRIMJERI DOBROČINSTVA PREMA RODITELJIMA

Da im dijete bude poslušno i pokorno u svemu onome što zahtijevaju, makar bili okorjeli nevjernici, osim ako se radi o grijehu: **„A ako te budu nagovarali da drugog Meni ravnim smatraš, onoga o kome ništa ne znaš, ti ih ne slušaj i prema njima se, na ovom svijetu, velikodušno ponašaj, a slijedi put**

njihovo zadovoljstvo tvoj put je ka Džennetu

onoga koji se iskreno Meni obraća; Meni ćete se poslije vratiti i Ja ću vas o onome što ste radili obavijestiti." (Prijevod značenja, Lukman, 15)

Da se njihovim zahtjevima da prednost u odnosu na izvršavanje dobrovoljnih ibadeta. Dokaz ovoj tvrdnji jeste poznata priča o pobožnjaku Džurejdžu, koji je kažnjen na određen način jer je dao prednost dobrovoljnom namazu nad majčinim pozivom.

Majci dati prednost u dobročinstvu. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, ispričao je: „Neki je čovjek došao Allahovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, i upitao ga: 'Koja osoba ima najveće pravo da se prema njoj lijepo ophodim?' On reče: **'Tvoja majka.'** 'A zatim?', ponovo upita. **'Tvoja majka'**, odgovori mu Poslanik. 'A zatim ko?', ponovo upita čovjek. On odgovori: **'Tvoja majka!'** 'A onda?', upita čovjek, pa mu Poslanik odgovori: **'Tvoj otac!'**" (Muttefekun alejh) El-Hasan je rekao: „Majci pripadaju dvije trećine dobročinstva, a ocu jedna trećina!"

Da im se čini hizmet i da se pomažu imetkom. Poznat je slučaj o trojici putnika zarobljenih u pećini, kada je dobročinitelj prema roditeljima, za izbavljenje zamolio: „Allahu moj, imao sam stare roditelje... Svaki dan odlazio sam da čuvam ovce, a po povratku bih ih pomuzao i uvijek prvo svojim roditeljima donosio mlijeko. Tek nakon njih mlijeko bih nosio svojoj djeci i ženi. Jednom sam se zadržao i, kada sam došao, zatekao sam roditelje da spavaju. Nisam želio da ih probudim, iako su se djeca vrtjela oko mojih nogu tražeći mlijeko. Tako je bilo sve dok nije svanulo (tada je prvo roditelje ponudio mlijekom). Allahu moj, ako sam to učinio želeći Tvoje Lice, podari nam izlaz i učini da ugledamo nebo!" Tada se stijena pomakla i oni su bili izbavljeni. (Muttefekun alejh)

Da im se na svaki način iskazuje respekt. Pred roditeljima ne treba podizati glas, ne gledati ih namrštenim pogledom, ne oslovljavati vlastitim imenom, ne koračati ispred njih, ne sjedati prije njih, ne počinjati jesti prije njih itd.

Da se strpi na neugodnostima koje od njih doživi. Rečeno je: „Nije dobročinstvo samo u onim stvarima koje voliš, već je dobročinstvo i u onome što ne voliš." Zbog toga im se uvijek treba činiti dobročinstvo, a strpjeti se na neugodnostima koje od njih doživimo.

Ako su roditelji umrli, i tada smo u mogućnosti da im budemo dobročinitelji: da često molimo Allaha za njih, da izmirimo njihove dugove, da obilazimo i poštujemo one koje su oni poštovali...

NEPOSLUŠNOST PREMA RODITELJIMA VELIKI JE GRIJEH

Neposlušnost prema roditeljima spada među najveće velike grijehe, koje je Uzvišeni Allah zabranio: **„...Kada neko od njih dvoje, ili njih oboje kod tebe starost doživi, ne reci im ni: 'Uh!' – i ne podvikni na njih, već im se obraćaj plemenitim riječima. Budi prema njima samilošću svojom ponizan, i reci: 'Gospodaru moj, smiluj im se kao što su oni mene odgajali od malehna!"** (Prijevod značenja, El-Isra, 23,24) Da na ovom svijetu postoji kraća riječ koja uznemirava roditelje od riječi 'uh', Allah bi je zabranio, pa šta reći za nešto što je veće od toga!? Prenosi se da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: „Želite li da vas obavjestim o najvećim velikim grijesima?" Rekoše: „Naravno Allahov Poslaniče!" Reče: „Da se smatraš nekoga Allahu ravnim i da prema roditeljima budeš neposlušan." Dok je ove riječi govorio, bio je naslonjen, pa se uspravio, i rekao: „I lažan govor i lažno svjedočenje!" Te je riječi toliko ponavljao da su prisutni poželjeli da prestane. (Muttefekun alejh)

Allah neće obratiti pažnju na neposlušno dijete, niti će ono ući u Džennet. Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: „Tri osobe Allah neće pogledati na Sudnjem danu: neposlušno dijete prema roditeljima, okorjelog pijanicu i onoga koji prigovara za ono što dadne! Tri osobe neće ući u Džennet: neposlušno dijete, onaj koji nije ljubomoran prema svojoj porodici i žena koja oponaša muškarce!" (Ahmed – sahih)

Allahu moj, smiluj se i oprosti roditeljima našim, oni su nas od malehna odgajali! Učini nas radošću srca njihovog, sjajem u njihovim očima, omili nam činjenje dobročinstva prema njima i ne dozvoli da ih ikada zaboravimo!

ISLAMSKI WEB PORTAL
MINBER.BA

Dobročinstvo roditeljima

njihovo zadovoljstvo
tvoj put je ka Džennetu

WWW.MINBER.BA